

საქართველოს
მეცნიერებების
კულტურის
გაზეთი
№7 (266)
10 ოქტომბერი
10 ნოემბერი
2018

ფასი 1 ლარი

გამოღის
თვეში რჩევა

მეცნიერების ჟირს დაინახავ

კახა! რატომძაც მეგონა, რომ შენ, სამტკრედიელი ბიჭი, იმ ქალაქში დაბადებული და გაზრდილი, რომელსაც დიახაც, ეროვნული სახე და კოლორიტი აქვს, თბილის ისტორიულ იერსახეს შეუნარჩუნებდი და მის განვითარებას თანამედროვე ურბანულ სტილს დაუქვემდებარებდი.

ცოდვას ვერ დავიდებ, არაერთი კარგი საქმე წამოიწყე, მაგრამ ჩვენი კოპტია დედაქალაქი რომ დღითიდღი მახინჯდება?

ადი მთამინდაზე და გადმოხედე თბილის. ნახავ, რა გულსაკლავად, უგემოვნოდ აღმართულან არქიტექტურულ სილამაზისგან შორის მდგომი „ცათამბჯენები“.

კვლავ გამალებით აგებენ მაღლივ შენობებს ყოველგვარი ინფრასტრუქტურის გარეშე. ვის ახსოვს სკეკვი, მცირე სტადიონი ან მანქანების სადგომი.

მაღალი შენობები ისე ახლო-ახლო შენდება, რომ მეზობლის ჭიპს დაინახავს, გალაკტიონისა არ იყოს, „მოდა-რაჯე კაცის თვალი“.

საქართველო ყველასია?

ღმერთმა დამიფაროს ქსენოფობი-ისგან. დღეს მსოფლიოში, ვისაც სად გაეხადება, იქ ცხოვრობს, მაგრამ ნუთუ არაფერს გეუბნება, კახა, ის სავალალო ფაქტი, რომ მეზობელ სომხეთში არ ცხოვრობს არც ერთი აზერბაიჯანელი და აზერბაიჯანში არ ცხოვრობს არც ერთი სომები. სამაგიეროდ, მუჭისხელა საქართველოში ცხოვრობს 400 000 სომები და 400 000 აზერბაიჯანელი (სხვებს რომ თავი დავანებოთ).

ნუთუ არაფერს გეუბნება, ჩემოკახა, ის გარემოება, რომ თბილისში საშუალოდ თვეში 30 სპარსელი, 20 ინდოელი, 25 ჩინელი და 30 თურქი მკვიდრდება სამუდამოდ?

გაივსო ჩვენი „პატრიოტი“ ბიზნეს-ენების მიერ უცხოელებზე გასაყიდად აშენებული სახლები სტუმარ ერთა წარმომადგენლებით.

გაიარეთ საღამოს შენ და სოფო ხუნ-ნარიამ აღმაშენებლის პროსპექტზე და დატებით ფანჯრებიდან დაღვრილი შეიქასტის პანგებითა და ბაიათებით.

თბილისის დასაპყრობად აღა-მაჰმად-ხანი აღარა საჭირო. დედაქალაქი მშენდობინი დაპყრობის მსხვერპლია, კახა!

„ცივ ზართარში უსახლკაროდ!“

კახა, როგორ ვიფიქრებდი, რომ საქართველოს მწერალთა ასწლოვანი და ათასწერიანი კავშირი, რომელსაც ყაჩაღურად წაართვა სააკაშვილმა და-ვით სარაჯიშვილის მიერ ნაანდერძევი შენობა, შენი მერობის დროსაც ქუჩაში იქნებოდა.

ჩვენ ალბათ, ამ ზამთარსაც უბინა-ოდ ქუჩაში გავატარებთ, მაგრამ ნუთუ შენ და სოფოს სულაც არ გაღელვებთ ის გარემოება, რომ ქართველ მწერალთა ბიბლიოთეკით ისარგებლოს, ხოლო გალაკტიონის, გამასახურდიას, მიხეილ ჯავახიშვილის, გიორგი ლეონიძის, ლადო ასათიანის და ერის სხვა სახელოვან შევილთა პირადი საქმეები სარდაფ-ში ლჴება?

ვის ვბაძავთ ფუფუნებაში? პარიზს და ლონდონს?

ვიცი, შენ და სოფოს მრჩეველი არ გჭირდებათ, თქვენ ხომ დიდებულად იცით თბილისის ტოპონიმიკა, თბილისის კულტურის თავისებურებანი, თქვენ ხომ არ შეგეშლებათ ვისი სახელები მიანიჭოთ თბილისის ქუჩებს, ვინ აირჩიოთ საპატიო მოქალაქეებად, ვისი წიგნები დააფინანსოთ და როგორ უთხრათ უარი საქართველოში ერთა-

მაგრამ ტურისტს რომ სათანადო დახვედრა უნდა და იდენტუალის „დაგემოვნებით ვერ დააკმაყოფილებ, ამაზე ფიქრობს ვინმე?“

იმ დღეს რუსთაველზე ე. ნ. ბი-შუტერიების მაღაზიაში შევიარე. უცებ ჩიქოლი ატყდა და ცხრა ტურისტი შემოვარდა.

მუდარით სავსე სახეები მიაპყრეს იქ მყოფ „ტუალეტო! ტუალეტო!“ ყვირილით.

გამყიდველმა კიბეზე, ქვემოთკენ მიანიშნა.

უნდა გენახათ, რა სიხარულით, ყიუინით შევარდნენ მაღაზიის ერთადგილიან ტუალეტში.

ეტყობა, თბილის საზოგადოებრივი საპირფარეშოების ილბალი არა აქვს.

მაღალ მატერიებზე მზრუნველი ქალაქის მერი ხომ ვერ მოიცლის ისეთ უბრალო საქმეზე, როგორიც გახლავთ საზოგადოებრივი საპირფარეში.

თბილისის მცხოვრებთა უმტესობა შეეგუა უტუალეტობას ქალაქში და ბუნებრივ მოთხოვნილებას სადარბაზებსა და ლიფტებში იქმაყოფილებენ, მაგრამ ტურისტები?

ტურისტები ჯერ აქამდე არ ამაღლებულან.

რუსთაველის სახლი!

თბილისში სტუმარი ჯინსის შარვლის და სახელოუკულმამიკერებული კვართის შესაძენად როდი ჩამოდის.

ჩვენ „ვეფხისტყაოსანზე“ დიდი განძი არ გავაჩნია და უცხოელი ბედნიერად ჩათვლის თავს თუ საქართველოს ეროვნულ სიმბოლოს რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანს“ შეიძენს და თან წაიღის.

გიორგი კვირიკაშვილის დანაშაულებრივი პრემიერ-მინისტრობის დროს საქართველოში, მიუხედავად ჩემი არაერთგზის შეხსენებისა, რუსთაველის 850 წლისთავის იუბილე არ აღინიშნა.

შევრცხვით მსოფლიოს წინაშე.

კახა, იქნებ შენი მერობის დროს მაინც შევასხათ ხორცი ქართველთა მარვალნიან ოცნებას და რუსთაველზე გავხსნათ „რუსთაველის სახლი“. სახლი, სადაც გამოიფინება „ვეფხისტყაოსნის“ ხელნაწერები, ქართველთა თავმოსაწყობელი ამ წიგნის სხვადასხვა, უნიკალური გამოცემები, „ვეფხისტყაოსანზე“ არსებული მდიდარი ლეტერატურა...

დამიჯერე, კახა, ამაზე დიდ, ეროვნულ საქმეს ვერ გააკეთებ.

საბარიდან

ლეილა აბაშიძე, გივი ბერიკაშვილი, თამაზ ჭილაძე...

რა „ოსტატურად“ მიმოვკარგეთ სხვადასხვა სასაფლაოზე ამ სახელოვან ადამიანთა ძვირფასი ცხედრები.

რევაზ მიშავალის სახლი

თბილისის მერის ერთობის სახლი

საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახლი

(კეთილმოსურნის ჩანაწერები)

ბიძინა! ხომ არ დადგა დრო ჩაერიო ამ საქმეში. რაო, ყველა მწერალი ამოგვილიდან? ყველას გვემდური, შეკისხელა საქართველოში ცხოვრობს 400 000 სომები და 400 000 აზერბაიჯანელი (სხვებს რომ თავი დავანებოთ).

იქნებ ჰეითხო კახას და სოფოს: სიტყვით „ნაცმოძრაობას“ ემიჯნებით და საქმით ამ დამნაშავე პარტიის საქმეს აგრძელებთ-თქო?

იქნებ ჰეითხო კახას და სოფოს: სიტყვით „ნაცმოძრაობას“ ემიჯნებით და საქმით ამ დამნაშავე პარტიის საქმეს აგრძელებთ-თქო?

ნელსაც წარმატებით გაგრძელდა სააკაშვილის მიერ „ბოლშევიკებისგან ტრადიციულად მიღებული ყბადაღებული „თბილისობის“ პომპეზურად აღნიშვნა.

„თბილისობამდე“ ერთი დღით ადრე ცისფერ ეკრანზე თავისი საყვარელი სახით გამოგვეცხადა ვიცემერი სოფონ ხუნწარია და გამოგვიცხადა: წელს „თბილისობა“ მიღიონამდე დაჯდაო.

ახლა ახალი წელი ახლოვდება და თბილისის აღტაცებული ხელისუფლება ქუჩებში ფერად-ფერად ნათურებს ჩამოგვიყდებს, რაც, აღბათ, ასევე „მილიონამდე დაჯდება“.

ამ დროს თბილისში ყოველ გაჩერებაზე დაგანან მათხოვრები და მოწყალებას ითხოვენ.

ეს მილიონები, კახა, შიმშილის ზღვარს ქვემოთ მდგარი მოქალაქებისთვის რომ დაგვერიგებინა, რაც, აღბათ, ასევე სარაჯიშვილის მიერ ნაანდერძევი შენობა, შენი მერობის დროსაც ქუჩაში იქნებოდა.

ფული როკესტრის გასაჩუმებლად

ვიცი, მოქალაქების კეთილდღეობაზე ზრუნვაში დღედაღამ გართულებს სად გცალიათ რესტორნებში შესაცლელად, მაგრამ სხვამ მაინც არ გითხრათ, რომ ჩვენი რესტორნები უგემოვნო მუსიკის სათარებოდა ქცეული?

უკლებლივ ყველა რესტორნინში უარყვათ დასასვენებლად, სასაუბროდ შესულ მოქალაქეთა მომსახურება და ყურის ბარაბანს უხეოქავენ დინამიკების ბოლომდე ანეული ვაკანალია-დაგადა.

დარბაზში მსხდომნი ყველანი (გარდა ვირისყურებიანებისა) ყურებში თითებს იცობენ და საათზე იყურებიან,

ურულ, გამოჭვარტლულ ობობების ქსელში გახვეულ, ობის და ჭუჭყის სუნით გაუძღენ-თილ „ქოხში“. იქ მზის სხივიც ვერ აღწევდა. ვის რაში უნდა დავნდურებოდი? არადა, მეც შემეტლო მქონდა ჩემი სამოთხე, თავისე-ბური სამოთხე, სადაც ჩემებურ ნეტარებას მეც ვიგრძნობდი, მაგრამ იკარგება სამოთხები. მე თვითონ დავკარგე და გამოვემზ-ვდი ასე, ვიდრე ჩემმა მეზობლებმა ფსიქი-ატრიულში არ წამიყვანეს.

ვყვირობდი, ვლრიალებდი, ვანტვრევდი თურმე იქაურობას. მე ვერ ვგრძნობდი, რა გითხრათ, აბა, ისინი ასე ამბობდნენ. მიმიყ-ვანეს და შემამწყვდიეს.

და იცით ვინ დამხვდა იქა?

თმაჩამიურერჯლილი, მკერდჩამიბერტყ-ილი, ხორცშემომჭენარი, მაგრამ თვალებ-ჩაუმცხრალი... აბა, თუ მიხვდებით?

* * *

დღეს ხო ყველა უცნაურია და რაღა გასაკირია რო ეს ჩემი მეგობარი, ჩემი ალუფხულ-დალუფხული ტექსტების ამ-კრეფი ნატაც უცნაურ არსებად გადაქ-ცელიყო. ჩემი ნანერის ნამკითხელი (ხე-ლნანერს ვგულისხმობ), დედამიწაზე არავინ მეგულება მის გარდა.

რა ვუეტებ ამ უშვენიერეს ქართულ გრაფებს, მე ნამუსი მაქეს? როგორც იმ მეყვავილემ უთხრა მიხაებზე მისულ მყ-იდველს. ვხლართავ, ვტანჯავ... არადა, რა კალიგრაფია მქონდა, კედლის გაზეთები და რამე... სკოლაში. ნატა შემომწყრა ერთხელ და შიში ვიგრძენი, ნაუკითხავი, გაუპატიოს-ნებელი ტექსტები მრჩებოდა...

მერე ისევ შევრიგდით, მოთხოვბებმა შეგვარიგეს, იებმა, მიხაებმა, ნითელგულა ჩიტებმა, საყდარს შეყუულმა მტრედებმა და რა ვიცი კიდევ... ნეტავ მოწონს ჩემი ნა-ცოდვილარი ნატას? რო არ მოწონდეს, დარ-წმუნებული ვარ, რო ხელს არ მოკიდებდა, მაგრამ აი, ამაბავმა კი ჩამაფიქრა.

მე – კი, მაგრამ მიხაებზე რო დავწერე, ხო იქ წყდებოდა, უფრო სწორად იქ დაგამ-თავგრე, სასაფლაოსთან...

ნატა – კი იქ მთავრდებოდა.

მე – და გაგრძელება საიდან გაჩნდა, ფსიქიატრიული, მაგალითად.

ნატა – იცინის, იცინის, სულვარსკვლავე-ბი სცვივა თაფლისფერი თვალებიდან, მშეასხლეტილი ლოყები ეჩვლიტება.

მე – რა გაცინებს?

ნატა – მე გავაგრძელებ, რაღაცნაირად მომინდა, რა ვიცი, აბა! – ისევ ეშმაკურად ჩაეცინა, – ვითომ შენია, თუ განდა თა-ნავტორად მიმაწერე, – ჩაიკისეისა, – ისე ზოგჯერ ტექსტს ვერ ვკითხულობ და გუ-მანით ვხვდები ხოლმე რა ენერება.

მე – ევევე... აქ ნატა, იქმეყვავილე, მოკლედ...

22 აპინი, 2018 წელი,
დიდი

ჟღურნალი

დვინო თქვენ არ გინდათ, მწვადი და შემ-წვარ-მოხრაული, დავნურავდი, და, და, და, და... მზეს მოვაყუჩებდი ხოლმე სანახელში, ამ სანახელში კიდე, როგორ გითხრათ, აბა დამიჯვერებთ? ტიტველი ფეხებით მდგარან ჩემი მამა-პაპანი, შემოდგომის მზესა სწურ-ამდნენ, წვენს ადენდნენ და მერე მოშებულ ქვევრებში უშვებდნენ. დაატალახებდნენ და ჩანურულ მზეს ჩამშვევდევდნენ ლამაათა

ქვევრებში. მიხა მდგარა კაცო აქა, მიხა აბა იცით ვინ იყო? მიხა სანდრო კანდელაკათან ძმაკაცობდა, აქაც ჰყოლია ერთხელა, აბა მე საიდან მემახსოვრება, მაშინ სად ჯანდაბა-ში ვიყა, ღმერთმაც არ იცოდა მომიყვანდა თუ არა აქა, ან რა მოსაყვანი ვიყა, ჩემი გა-ჩენის დღე კი დაიწეს. ქალივით წყევლასაც ვინც დამაჩვია იმისიცა. სამ-კუკანი ქვევრი რო მოუხადა მიხამ სანდროსა, მტკაველზე ამხაპეს, დევივით ყოფილა ის ცხონებუ-ლი, პაპაჩემის პაპა, რო იდგა თურმე სანდა-ხელში, და სწურამდა, ზანზარი გაუდიოდა მარანსა. მარტო მიხო? ვანოს რაც აქ ყურძე-ნი უყრია და უწურია, „ბარაქიან ვანოს“ ტყუილა კი არ ეძახდნენ, იმ ცხონებულს, მარჯვენაში თითქოს ღმერთის სული უქრო-და, რასაც ხელს მოკვებდა, ერთს ათასად აქცევდა, წალმა რო ჩაერჭო ვაზი, მაინც ასა-რებდა. მინა უღიმოდა ვანოს. სიცოცხლესა ჩუქნიდა ვანოს ჩარჭობილ ვაზის რქებს.

პაპაჩემის მამის ტიტველა ფეხებიც ახსოვს ამ სანახელს. თავის ქვევრებს რო დააპილოუმებდა, მერე რაცა რჩებოდა მე-ზობლებს ატანდა. უბარაქო მეზობლები მაშინაც იყვნენ. ვანო სად მოკვდა იცი? არ იცით! ქაქუცას გულისთვინ ძალივ-ით მოკლეს. ქაქუცასთან ძმაკაცობდა, ერ-თად იყვნენ ხოლმე. აექა ჩევენების ბოლოში იარაღც დაუმარხიათ ერთადა. ვანოს დაუ-ნიშნავს ის ადგილი. ბევრი უკვლიტინეს, მაგრამ მაინც არ გასცა. იარაღს ეძებდნენ, მერე ლოგინში ჩაკლეს ეგრე ძალურად. აი, ექ იდგა ვანო და სწურამდა. აბროც იდგა, აბრო საიდანდა გეცოდინებათ, ისიც პაპა იყო ჩემი. ფიჭათაფლი ამოსდიოდა პირი-დან. იმისი ყოველი სიტყვა ლოცვა იყო. ლოცვა მართალი სიტყვაა, მართალი და სი-ყვარულინი განა სხვა რამე. ეგ სიტყვა მის-დის ლმერთს თუ მისდის.

აბრო სად მოკვდა, ეგ საიდანდა გეცოდ-

ინებათ, წავიდა და ქერჩი ჩაყარა თავისი

სხვილი ძვლები, კამეჩი რო კისერსა სტება-

ვდა. აბროც იდგა აქა, ის ცხონებული და სწურამდა.

მეც დავიწყე, მეც ჩავდექი. ამ დალო-ცვილ სანახელს ობს როგორ მივაკარებდი.

ვენახები, სულ ვენახები და ხევინები სახლის

ირვლივ. ე, ჩემები მასხარად მიგდებდნენ,

ბარემ თავზეც ვენახი დაირგე, ერთი გოჯი

მინა ალარ დაგვიტოვა ამ ცეცხლნაკიდებულ-

მა რო მწვანილი და კიტრი მივთესოთ. რა

მწვანილი, რა კიტრი, ვენახში ველაფერი...

მოდის და მოდის მოსავალი, მოინეს ჩემი

სანახელისკენ და ნეტა მაშინ დაგანახათ რო

ჩავდები, თან ვერა არ ჩემი მამა-პაპის

სახელს ვახსენებ. იგსება ქვევრები, ვატა-

ლახებ. ქვევრმა რო ღვინო იცის, არც დაე-

სიზმრებათ დვინის ვითომ მცოდნებს, ჭიქა-

ში რო აპრონიალებენ და სურდოიანებივით

ყონისავენ ხოლმე, ღვინოს მადლიუნდა, ყინის-

ვა კი არა, მადლი თუ არ ჩაყაროლ შენი ხელით

გამჩინა, ყინის და აპრონიალე ჭიქაში. პრო-

ნიალი არ შველის საქმეს. სავსეა ქვევრები,

სუ მოსახდელება. შემომწუწუნებენ მარანში

რო შევდივარ, ქვევრიც ადამიანივით არი,

შემშილიც წყინდება და სიმაღლეც, მოხავა-

უნდათ, ლოცვის ხმა უნდათ, სიმღერა მოენა-

ტრათ. შემუშავება უნდა ვიყოვა?

— პაპა, ხო გინდა, რო ამ ხალხს, ასე

ძალიან რო შეგხევენოთ.

რო დაგიჩოქოთ.

მიატოვეთ ეგ თქვენი ალმოჩილი

არარასებული რაღადოთ.

— კინ ის, — შემომხედა გაკვირვებით.

— აი, მაღლიდან რო დაგვცეკერის!

— მართალი ხარ, მაგრამ დღეს...

— დღეს... რა გასათენებელი იყო ესეთიდღე!

და, ჭანჭურის არაყს თითოს ვუთუთქებდით, მწვანილი იყო, წნილი, კაი წნილ-მაჭარა იცო-და დედაჩემა. ახლად გამომცხარი შოთი, ცხელ-ცხელ მწვანებს ჩავადებს ჩავირრიდით ქაბაში, წვენს გამოუშებდა, ხახეს ჩავაჭრიდით, იფ!

ნერწყვიც ალარ მოგდით, მგონი. მერე ყაურ-მას მოგვისწერებდა, ხახეს ჩავაჭრიდით, იფ!

სადა ხართ შეყუულები, როგორ მიგი-დასთან, ან მაგიდა სანდრო კარტებით, სადღაულებით, თან არა მარტო მიხოს რაც აქ ყურძენია, „ბარაქიან ვანოს“ ტყუილა კი არ ეძახდნენ, იმ ცხონებულს, პაპაჩემის პაპა, რო იდგა თურმე სანდა-ხელში, და სწურამდა გაუდიოდა მომგდინებით, იფ!

სადა ხართ შეყუულები, როგორ მიგი-დასთან, ან მაგიდა სანდრო კარტებით, სადღაულებით, თან არა მარტო მიხოს რაც აქ ყურძენია, „ბარაქიან ვანო

ნაირა შერმაზანაშვილი

ქაუმა

დაგეჩავებული ზაფხული

ნაწვიმარ, ნასეტყვარ
ენენის საღამოს
ელვარე მნათობი
ენთო ყაყაჩოსფრად,
ლვთიურ ნიჭს უნთებდა
მარტოსულ თორნიკეს
გაფანტულ ღრუბლებში
შზის სხივთა მარულა,
ფუნჯი მოჯადოვდა
ჭაბუკის თითებით,
ჩანწნა ნატურით
სულ- ხორცის ნანილი,
ფერთა სიმჭონით
თითქოს ლივლივებდა
წყვილის ეროტიკა,
უდაოდ მსუბუქი.
ანანოს იერი
სუსხიანი იყო,
ნუშისებრ თვალებში
მირკნი ზვაობდა
და იმზირებოდნენ
მშვიდი ზაფხულისკენ,
სადაც ამაყობდნენ
ვარდი და ჰიონი.

2
სატანა ორგიებს
მართავდა ქვესკნელში,
ცისფერი მნათობნი
სისხლისფრად აალდნენ,
ჭაბუკს გულისწორმა
ზღურბლი გაუნათა,
ქალი ცისკარვით
იყო თვალწარმტაცი.
შედგა თვალხატულა,
ტილომ განარისხა,
იჭერა, იქუხა
მომენტილ ზეციდან,
უმალვე წამენთო
ჭაბუკი სახეზე,
ცხელი ჭრილობდან
სისხლმა იწყო ჩეფა,
სწრაფად გაეცალა
ანანო თორნიკეს,
ცრემლები სდიოდა
მოლურჯო თვალთაგან,
თან ასდევნებოდა
მშვენიერი ტილო,
შემზარავ გრძნობების
ქალნულში ალმდვრელი.
დარდი დაისის ჟამს
ლევანს გაუმტილა,
მას კი იმზირებდა
სულვანს უნდებდა
სატანა ნატურით
სულ გადასაცავი
გარდა აალდნენ
უგნურთა კარგახანს.
უეცრად წამოდგა
სასოწარკვეთილი,
და ტილო კედლიდან
სარდაფში ალმოჩნდა.

3
ლუიციფერს სისხლი
ედულებინა და
ხორცი მოეხარშა
კაენის ნაშიერს,
ზეცად მზე აიმლვრა,
აალდა ალისფრად,
ქალი მძვინვარებდა
როგორც შეცყრობილი.
თორნიკეს მიეჭრა,
შებლალა შედევრი,
ლანძლა გულისწორი
უგონი ქალნულმა...
მერე დაიჩოქა
ჭაბუკმა ნახატთან
და გაოგნებული
ანანოს უმზერდა.
არც კი მოუხედავს
უკან თვალხატულას,
გულით სანატრელი
ისე მიატოვა.
უეცრად აბლავლდა
ლომი ბობოქარი,
თითქოს დაეშანთათ
გულშეკრდი შანთებით.
საწოლზე დაემხო
ბოლოს თორნიკე და
ნელა შეიპარა
ოთახში სიბნელე.
ლრღნიდა მარტოსულს
წყველა ანანოსი:-
„ავხორცი გვონივარ-
მორევი ვნებათა,
ნეტავ რას ფიქრობდი,
ასე რომ მხატავდი,
არასდროს ეღირსო
შენ ქალის სიყვარულს,
სულ კენტად მენახე
სამარის კარამდის”
თელავდა ჭაბუკს
ზეციური გრძნობით
სიბეცე მინიერ
უგნურთა კარგახანს.
უეცრად წამოდგა
სასოწარკვეთილი,
და ტილო კედლიდან
სარდაფში ალმოჩნდა.

4
ამა სოფლის ნათელს
შავნელი მონებდა,
უფალი კვირაძალს
ვიდოდა კარდაკარ,
ობოლი თორნიკე,
კარგავდა მეობას,
ვით გრიგალში ტალღა,
გრძნობა ზვირთდებოდა.
ვაჟი ინახულა
განზრას დიდოსტატმა,
სანუკვარ მონაფეს
მოძღვრავდა გულდინჯად
ის იყო მეზორი
ნებიერ ბოკვრების
ძლიერთა შვილების
თვით წუთისოფლისა.
სტუმარი წაპრანდა,
გონს კი თორნიკესას
აპყვა უცნაურად
აღმზრდელის სიტყვები:-
-ვციქრობ, სიყვარულის
შავბელი ლაქა,
როცა გონიერი
უგნურს ბრმად მონებს.
ხელოვნების წინსვლას
ბარიერს უქმნიან,
უბირნი ილტვიან
რომ მართონ გენია!
დაძრნოდა თორნიკე
დიღხანს ქარიშხალში,
ის გაორებული
ნუხდა და ბორგავდა,
გარსკვლავნი აინთნენ,
სახელოსნოში კი
შერისსულმა ტილომ
კვლავ გაივარდისა.

5
არწივი არღვევდა
ზეცას ყორნებიანს,
თითქოსდა, ანთებას
ლამობდა მნათობად,
დიღხანს ნებივრობდა
სული სარეცელზე,
მცხრალი მზე დაისის

ტურფად ჩაესვენა.
გონი ბილტვოდა
თვით უკვდავებისკენ,
თვალებით სწონიდა
მშვენიერ ტილოსაც,
ყრუ ყოფიერება
ზვაობდა ზღვასავით,
ტალღა ხან ცხრებოდა,
ხან კი ბობოქრობდა.
მზე როცა ზეობდა
ზეცის კაბადონზე,
ვაჟი იღვრებოდა
წითელ ბრილინგადა,
როს ცად ირეოდა
პირქუში ღრუბლები,
ის იღვენთებოდა
უშავეს ალმასად.
უზომოდ ხარობდა
ქველი დიდოსტატი,
ქლიერთა „ბოკვრები“
ბოლმით იხრჩოშიდნენ,
შურით დასეტყვილინი
ჩუმად ქირქილებდნენ,
ექოს გამოსცემდა
ეს ავი ქირქილი,
სატანურ წყვდიდში
სამყარო გმინავდა,
აღმზრდელის ნათქვამი
ესმოდა ზარივით:-
-ზეცაცს ფლიდად თვლიდნენ,
მაცხოვარს- დემონად,
რა გასკვირია,
ხელოსნად გრაცავდნენ.
მას თვალწინ დაუდგა
წარმტაცი ანანო,
ვაჟი აალდევა
უცნაურმა გრძნობამ,
ზღაპრული ქმილება
კვლავ თაბრუს ახვევდა,
ცრემლები ახრჩობდა
მას განთიადამდე.

6
სატანა უმზერდა
სამოთხის კარიბქეს,
უცებ ჩამობნელდა
უძირო ზესკნელში,
მიუსაფარ ფერმწერს
ჰქონდა გამოფენა,
ვაჟი შეპხაროდა
უზადო ტილოებს.
სალონს ამა სოფლის
ძლიერი სტუმრობდნენ,
ცისფერი დარბაზი
გაივსო ბოლომდე,
მისით ამაყობდა
ქველი დიდოსტატი,
ხელოვნების მეტრი
კი ხოტბას ასხამდნენ.
წამით თვით ელიტა
დადუმდა ბოლმისგან,
უცებ აბობოქრდა
ძლიერთ უძლურება,
დარბაზში გამეფედა
მსუსხავი ცინიზმი,
ძვლებიც კი ეწვოდა
სიმწრისგან დიდოსტატს.
ლევანი სარკაზმით
მავანთ ღიად აპყვა,
მის გვერდით ბრწყინავდა
წამრტაცი ანანო.
გაოგნდა ჭაბუკი,
სულ მთლად კახცახებდა,
კრთოდა უმძიმესი
ტკივილი თვალებში,
ლაზარე ჩაუდგა
სამოთხის კარიბქეს
მზე დასავლეთი კი
დედოფლად დაძრძანდა.

7
კვამლი ამოვარდა
სქლად ჯოჯოხეთიდან,
ხარხარი გაისმა
გოდების მაგივრად,
თითქოსდა, გენია
დანებდა ბელზებელს,
სათნო ღვთისმშობელს კი
ცრემლები დადინდა.
ლომი ღრიალებდა
გზადაგზა, დაჭრილი,
ბედშავის ღრიალი
სძალავდა ქარიშხალს,

უგონოდ შეტენილი
შლეგიანს მოჰგავდა,
ჯიქურ მიიწევდა
ბობოქარ ზღვისაკენ.
სატანურ გრიგალში
მოძღვარმა სათუთად
ვაჟი სანუკვარი
ხმელ მკერდზე მიიკრა
და... ცეცხლი დაექორ
დიდოსტატს ბუხარში,
დიდი სიყვარულით
უზერდა მოწაფეს.
სასწაულს ხედავდა,
სიზმრად კი თორნიკე-
თითქოს სირიუსის
რისფერ ძუძუს წოვდა,
როს გამოიღვიძა,
ფიქრობდა კარგახანს
და ასენდებოდა
მოძღვრის ეს სიტყვები:-
-შენ ვერ დაინახე
ბოლმა სულმდაბალთა,
ძლიერი საწუთოროს
ვერაგი სისუსტე.
მაგრამ განშორებას
შეეძლო ამჟამად
თვით სილაგანილი
სულის გადარჩენა.
ის დაემშვიდობა
ცრემლებით დიდოსტატ-
პარიზმა ჩაიკრა
სალუქი მკლავებით,
მბორგავ წუთისოფლის
გზაგასაყარზე კი
სასწორს, ორვინიანს,
უფალი დაჰყურებდა.
8
მეფურად ვიდოდა
ლომი ბობოქარი,
სამყაროს იპყრობდა
ჯადოსნურ ფერებით,
დემირნა არყევდა
ყრუ ყოფიერებას,
დიდ ბავშვად რჩებოდა
მუხთალ საწუთოროში.
სული გარიყული
უფრო ჯიუტობდა
და ნაყოფს ისხამდა
უმკაცრეს ზამთარშიც.
ცად მზე ჩაუბნელა
ქველის ავადობამ,
მალე ჩაიფერფლა
კაცი სარეცელზე.
წითლად აბრიალდა
ჩუმი პროცესია,
როდესაც გამოჩნდა
მისი სილუეტი.
შუახნის ტიტანი
ჩაფერფლილი ჩანდა,
ხალხი დაესია
შავებით შემოსილს.
მნათობი ზეობდა
კამამა ცის თალზე,
ღრმად ჩაფიქრებული
ვიდოდა ფერმწერი,
მოყვასის თვალები
აფრეცევდა სიცივეს,
ცახცახმა აიტანა
აგვისტოს მზის გულზე,
არსად მოყვარე და
არსად მეგობარი-
სამშობლო ამსგავსა
უდიდეს აისბერგს,
კვლავ წასვლა არჩია,
ტაძრის კარიბჭის წინ
შეჩერდა უეცრად
შემცბარი ფერმწერი-
გრძნობის დამმარხველი
ანანო დალანდა,
დაბერივებულ ფალს
უმზერდა ფარულად.
ბენელი უნიჭობა
ვერ სცნობს ელვარე ნიჭს,
ამიტომ საწუთოროს
ფსკერზე ილექება.
მამალმერთს მხატვარმა
სანთელი, აუნთო,
ბოლომდე ჩაინვა
ფიჭის კელაპტარი.

მირიან როხაძე

ქუთაისში გამომავალი „კოლხიდის“ რედაქტორი თვითი ნეკო ლორთქითანიძეაც კა უსწინობდენ სტალ-სა და ენსა, ორთოვრაფას. ამას დიდი იმპრესიონისტი გაგებით ეკიდებოდა. სილოვან ხუნდაძე, გაზეთის სტილისტი, დიდ იაკიბასც ხშირად მიახლიდა პირში მნარე სიბორთლეს - ენობრივ გადაცდებს უწუნველა და ყავ-ულ სიტყვა-ფრანას აფთიაქის სასწორზე უწინიდა.

ჩვენ კი რა გვემართება? გსედვართ რედაქტორში და თათს თითქოც არ ვაკორება შემოსული მასალების გასასწორებლად, გასაჩარხავდ ეს განსაკუთრებით ეხ-გა ენობრივ წუნა. აქარა შეცდომებს, თორმე „ფრანული ღოფუსება“ აზიური ფრონსენივით მოსდებია ჩვენი პრესის ცელ-მიზნებში.

აღნიშნული თვალსაზრისით ძალზე ცუდად გამოიყერება „ლიტერატურული გაზეთი“, სადაც, წესით, ამგვარ საკითხებს საგანგბო ყურადღებას უნდა აცცევდნენ. აპა, სხვაგან სად, თუ არა სამცერლობო ორგანიზი, უნდა ედურდეს თავანერა ქართული!

სანიუშოდ აგილოთ გაზეთის სულ რამდენიმე ეგ-ზემლარი და სურათი ნათელი გახდება.

2018 წლის მეათე ნომერში გამოცემული ლადო კილონიას რომანის ფრანგენტი.

ჯერ პრეველი „მარგალიტი“ შევათვალიეროთ. წერია: „გვერდზე მდგრადიში გავიდა და იქიდან ბრტყელი ევები და ხარის ტყავში გახვეული ჩამჭრალი, შავი ნაკერჩხალი გამოიტანა: აპაო, გამომართვით და რამდენი საუკარი თავითოვთა რამეს მოყოლა მიზიდება, კვებ-ზე დაწერება“ (გვ.2).

ჯერ ერთი, უნდა „გვერდითა მდვიმეში“ და არა „გვერდითა მდვიმეში“. თუ მაინდამი იმსა დაიჩიმებენ, „გვერდზე“ უნდა ენტროს, მაშინ სიტყვა ადგილის გარემოება, ადგილის დაკონკრეტება და მძიმებია საჭირო. რომ კანონის კანსტრუქცია ასეთ სახეს მიიღება: „გვერდზე, მძიმეში, გავიდა“.

როგორც მეგობარი მკითხველი ხედავს, წერილანი და ელემენტორული საკითხების გარევება მიზდება. საკითხები და დოკუმენტები მასალა „მაინდულებს, მაგრამ აქ უზრო მთავარი და მეტად სახორციელი სხვა რამ არას. ამოვინეროთ ეს როვენი უცურუ „მარგალიტი“ - „ჩამჭრალი, მავი ნაკერჩხალი“.

უნინარს ყოვლისა, ვთქათ შემდეგი: „ჩამჭრალი“ სხვა რიგის განსაზღვრებაა, „მავა“ - სხვა რიგისა. ამატომ მა შორის მძიმე არ ინტერესი, „გვერდზე“ უნდა ჩამჭრალი მოსდის უზენა ენბრიო შეცდომები და სარედაქციო კოლეგია ამინდის სახაური ასე გამოიყერება - „გამირეკაულისაც“ თვითოვთა ტრიშის ბეჭდის, მატერიალი და ელემენტები“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე მძიმე შეცდომებს რად არ ასირობება?

ამის პასუხს აპათ თეორიულ გაგვევემები. იმედი მაკეს, აღნაშიულის პასუხს დიახა გადამოიწყება, რომ ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე მძიმე შეცდომებს რად არ ასირობება?

ამის პასუხს აპათ თეორიულ გაგვევემები. იმედი მაკეს, აღნაშიულის პასუხს დიახა გადამოიწყება, რომ ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე მძიმე შეცდომებს რად არ ასირობება?

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდზე“.

ამ ერთი და ერთი უზენაციური და ამ დარიგება ირონია-ურობის ნატამალიც არ ურვეა!

მაგრამ რედაქტორი, მისი თაამშრომელი რას გვიყეთება, ასე უცემით გამოიწყება. ასე ავტორი სამურებელი და ასე შეაბარებულთ უცემით „გვერდ

ალექს ბელთაძე

მოცლილი

„წერე და იკითხე“ -
ნუ იტყვით,
ერთია, არ არის ოოლი,
ცურავდე სხვის ზღვში,
ყველაფრის სასწისი,
სასრული-ღმერთია,
სიტყვაა საქმე და
საქმეა სიტყვაში.
ენებიც ბევრია,
კან და ტყავგაცლილი,
ეს წესი უხსოვარ
დროების ომია,
თუ ვინმეს ჰგონია,
ვინმეა მოცლილი
ნაკლები-რომ მკითხოთ,
არც მოცლა მგონია.
არსად და არასდროს,
არც გარეთ, არც შრაც,
მით უფრო დამლელი
როცაა ღალადი,
მოცლილი არ გქვია,
თუგინდა მაშინაც
რომ ზიხარ და ხელში
გიჭირავს მახათი.

იქნებ მაქციოთ თაღირად

ყველა რაღაცით ერთობა,
თავდაღმა მიჰქის დანება,
რასაც ბრძენი ჰგმობს, ეთმობა,
რეგვენი ეპოტინება.
ზღვა არის თუ ნაზღვაური,
წვრილად დაწნული მაქმანი,
რასაც ვერ აღწევს ხმაური,
ჩუმად აკეთებს დრაკანი.
ადრე რომ ჰქონდა ის როლი,
გადაივიწყა ნაციამ,
მეფეს რომ ეცვა ბისონი,
ახლა უნიფერს აცვია.
სიტყვა და საქმე მოგეცა,
იყო დრო რეკდა ზარებად,
ქართული ჭუა როდესაც,
პლანეტას აზანზარებდა.
დღეს ვეღარ ვიგებ, წყველი
ვის უღელში ვართ შებმული.
მორიგი ათასწლეულის,
სტარტზე ვართ ჩასერებული.
დღითიდღე გვირიას გამჩენი,
გვხარვას უცნაურით,
დროშა და პიმინი გვირით,
და ისიც „გაუგებარი“.

მხეცებო! წაუხემსავი, თუ ხართ,
გპატიუებთ სადილად,
იქნებ ქვეყნის საფოსტო
შეძლოთ, მაქციოთ ნადირად.

არ აუკრისო თარგი ლელიას

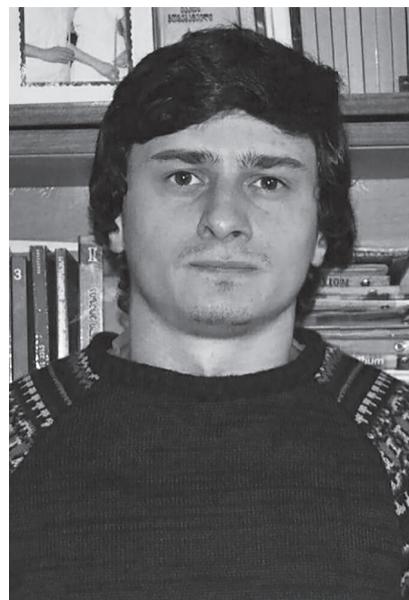
ვისაც უჭრია
და უკერია,
იმასაც უმძმეს,
სძლიოს მარათონს.
არ მიუჩირდე,
სხვისი კერია,
უცხოს არასდროს,
მაინც არ ათბობს.
არ აუპრიხო
ნარბი ლელიანს
განზეც რომ გადგეს,
არ მოგეჩიოს,
უცხოს-მომხიბლელს,
სათნოს, ფერიას,
შენი ჯუჯულა,
მქისე გერჩიოს.
სადაც არ უნდა
ცრემლით დასველდე,
სადაც არ უნდა კაფო
სხვა ახო,
მაინც მამულში
უნდა გასვენდე,
მაინც მამულმა
უნდა დაგმარხოს.

ვინც ქაშირით ჩამს საფლავზე დათვრება

გენში მიზის
ვერაფრით ვერ ვრიყავ,
ერთვული ვარ,
ნინაპართა ფიცის,
შვილებამდე - ვაზის
მამა ვიყავ,
შვილებმაც ეს
ზედმიწევნით იცის.
რაგინდ იყოს-
მარგალიტი სადაფის,
და აფრქვევდეს
სიყვარულის ვულკანს,
დაბოლილი ვინც იქნება კანაფით,
რომც მაქებდეს მომენის უკან.
გონებაც რომ აურიოს დავთრებმა,
თქვას ქართულად
და თუგინდ მგმობდეს,
ვინც ქაშერით
ჩემს საფლავზე დათვრება,
ღმერთო, ყველას
დღეგრძელობა ჰქონდეს.

თეთრი სიკვდილი

ეგ სინამდვილე
და ეგ მითები,
მაინც ორთავე
ჩანან კუდებით,
ცხელ გრძნობებით
და ცივი თითებით,
მარტო საკუთარ
თავს ეყუდები.
ვიცი არ გინდა
მაქ დაიმარხო,
მაგრამ ფერადი
და ფერმიზიდილი,
გსურს სიცოცხლეში
რომ დაინახო,
შავი ბედისამ
თეთრი სიკვდილი.
და გრძელ ღამეებს
ითევ ბუხართან,
გგონია ცხოვრობ,
როგორც სალოსი
მაინც შიშველი
ჩანარ უფალთან,
რაგინდ გმოსაცდეს
ტანისამოსი.

თემურ ჭახნაკია

ექსართოთად

თეთრი სივრცე გამეშალა თვალწინ,
ურმის გასწვრივ ქოხმახები მოსჩანს,
ხმაც მომესმა, ხარს უწყება კაცი,
ეს ნახატი შედევრია, გოჩა!
ცა იერთებს ჩამოთოვლილ მწვერვალს,
ფაფუკ თოვლში დანოლობა ქვევრი,
თითქოს ზეცა მზემ დასტოვა მწველმა,
ვუმზერ შარას, ურმის თვლით გაკვერილს.
ორლობებში ძველი ურმის ქრიალს,
უერთდება ყეფა რუხი ძალის,
ნაჯახებით სადღაც ხეებს ჭრიან,
მოხუცივით მობუზულა სახლი.
დილაა და ვიღაც ანთებს ბუხარს,
საბუხრებს წამოსცდება თვალით კანამლი,
ხარის ჩლიქი თოვლს მინამდე ბურღავს,
გზას ეტყობა ურმის ფრჩხილთა კვალი.
ლამისაა შიგ ნახატში ჩავრჩე,
თოვლის ბზინვამ თვალებიც კი მომჭრა,
ვენაცავალე შენს ფუნჯისა და მარჯვენს,
დიდზე დიდი მხატვარი ხარ, გოჩა.

* * *

თეთრი ნისლი ჩანს ცაზე სამხრეთით,
როგორც ნატიფი კოცნა როდენის,
ქარი კი ელვის გრძელი სახერთი,
ღრუბელთა დამფრთხალ ნახირს მოდენის.
რატომ სურს ამინდს, რომ ამაპორგოს...
სულს ენვის დარდის განაკანები.
ნინ ბანცალებებ ხეები, როგორც
ქართული ღვინით მთვრალი კაცები.
სიცარიელეს მხოლოდ შენ მივსებ,
არ ჩანარ, გექებ თვალისცეცებით,
შენს ნაფეხურებს გიუივით მივსდევ,
მაგრამ ვატყობ, რომ ვეღარ გენევი.
ცრემლმა წალეა სულის ჯებირი,
ღობის ძირში თვლების ფარა
და კაეშანი, როგორც ჯიბგირი,
სულიდან წამის სხარულ მპარავს.
ისმის ჩიტების ტკბილი კანტატა,
ვდუმდი და უცებ მეც ავსმიანდი,
გადაინდინდა ზეცა თანდათან
და აელვარდა მთვარის ხმიადი.
ქარად ვიქცევი, მოვალ და მყისებ
ნაგრიგალარი შენში ჩავდგები,
ვით ბრმება ხელებს, ისევ და ისევ
ასავსაცებენ ტოტებს ჭადრები.

* * *

სამუდამო სევდა შემომაწვა,
სევდა ღრმა და სულის დამთრგუნველი,
ბედისწერამ ტანჯვის ჯვარზე მაცვა,
გარდამოხსნას აღარასდროს ველი.

ისე ვცოცხლობ, თითქოს ვარ და არც ვარ.
გულქვა ბედი უმოწყალოდ გვროზგავს,
სულს დარდების მოხვევია ბინდი
და სიცოცხლე იმ უჩინარ დროს ჰგავს,
რომ ვერ ვამჩრნევთ და უჩუმრად მიდის.
მივყავართ და არცერთს აღარ გვზოგავს.

ნიკო ზიროსხანს

ლარიბი მხატვრის ნიჭს
ხედავდნენ ადრეც მეაფიოდ,
ნიკოც ხატავდა ერთი
ჭიქა ღვინის სანაცვლოდ,
ყველა შედევრი საფირონის
ცაზე გავფინოთ
და -”ფიროს მანი ს მანი ის“ ხმამალლა და
რიხით დაგმარცვლოთ.

ის ძუნნ თავადებს უხატავდა,
თურმე სურათებს,
მანიც არავინ შესხაროდა
მხატვრის აღმასვლას,
მაგრამ დრო-უამი ბნელ
გონებას ყველას უნათებს,
კიბის ქვეშ ფიქრით,
მან აიგო ოქროს ქარვასლა.
ღვთითნასავლ მხატვარს
არ გადარებ და ვინჩის, რენუარს,
შენ სიღურეჭირებ ვერ დაგჩაგრა,
დიდო ფერმწერო,

ტანშიშველ ქალებს კირით
აცვამ ლაბაზ პენუარს,
დიდების ხეზე შენ გეკუთვნის,
მხოლოდ ეკნერო.

თუ ხელოვანი ცივ ალკოჰოლს

ფიქრთან მიიტანს,

რომ გზები გახსნას

დარდებიდნ გამოსასვლელი,

ახლაც საგსეა დუქნები და

გულქვა მიკიტანს

გული არ უზამს დაენანოს

შენთვის სასმელი.

ნიკო ხატავდა მშეერი და

მთვრალი ნახატებს,

ზოგჯერ ბრძენეკაცი იგერიებს

ღვინით კაეშანს,

როგორც ჯერ დღეა, საღამოს

კი უნდა დაღამდეს

და სივრცის შუქი დედამინას

ზურგზე დაეფშნას.

ალბათ ის ახლაც ნამთვრალევი,

სადმე ღვინოს სვამს,

ხელში უჭირავს დალეული

ფუნჯის ნამტვრევი,

უამი ვერ მოკლავს ხელაღებით

ნიკო ფიროსმანს

და ჩვენს გულებშიც

არ კვდებიან დიდი მხატვრები.

ჩაგრუჩულე

ჩაგრუჩულე: -
“შემო, გვანვიმს”,
და გაკოცე
ყელთან, მხართან,
მერე ლტოლვა შემოგაცვი,
ნამონითლდი, გაგიხარდა.
ჩვენ ვიდექით გრილ წვიმაში,
სულ სველები,
ცის ქვეშ, ერთხანს,
გვირილები გქონდა თმაში,
ნელზე ჩემი მკლავი გერტყა.
ქარმა ირგვლივ მიმოშალა,
ხის ფოთლები, როგორც კარტი,
ჩვენ ვისხედით სახლში მშრალად,
მერე თურმე შეგიყვარდი.

ზაალ ნემსაძე

- ასია, შეფი გეძახის, - უთხრა მაღალმა, ზომაზე მეტად გამხდარ- მა შუახნის ქალმა ქერა, მაღალმკერ- და და დიდთვალება ასულს, რომელიც კომპიუტერთან იჯდა.

წამოდგა, აშოლტილი ტანის ოდნავი რხევით შეფის კაბინეტს მიაშურა. მელ-ოტი, სიმპათიური, სიმსუქნეშეპარული შუახნის უფროსი ტელეფონზე საუ- ბრობდა. თავის დაქნევით ანიშნა, დამ- ჯდარიყო, მერე მობილურში ჩასძახა - „ერთი წუთით!“ და ასიას უთხრა:

- არც ახლა დაიჯერებ? აპა, შენი დაქალია ხაზზე. იქნებ მას მაინც... - აქ კი თითქოს სული შეუგუბდა. ტელე- ფონი მიაწოდა.

- ნია, ხომ მშვიდობაა?... რაა, ვინ გითხრა?.. სისულელეს მეუბნები... ზაკი ჩემი ერთგულია... სიგიურმდე ვუყვარ- ვარ... რაა?.. მაგას ვერ ვაკადრებ!.. ეტყობა, შეგეშალა, - და ტელეფონი პატრონს დაუბრუნა, - ტყუილის და ჭორაობის მოსამენად დამიძახეთ?

- შენს მიმართ რომ კეთილად არ ვიყო განწყობილი, მაგ თავხედობის გამო სამსახურიდან მიგაბრძანებდი.

- კარგად ვიცი, თქვენი განწყობის შესახებ. ყელში ამოვიდა ამდენი ოინე- ბი. ახლა კი უყრადღებით მომისმინეთ. ამ წუთიდან აქ აღარ ვმუშაობ, - და გასვლისას კარი ისე მოიჯახუნა, კედე- ლი კინაღამ ჩამომიშალა.

დაბნეულმა მელოტმა კი ტელეფონ- ში ჩასძახა:

- დაარწმუნე! უკანასკნელ შანსს ვა- ძლევ!

ასია სამუშაო თახში შევიდა და ნივთების ჩაღაგება დაიწყო. მობილურ- მა დარეკა.

- გისმერ... ნია, ისევ შენ ხარ?.. მღა- ლატობს და შეერგოს! შენ ვინ გეკითხ- ება? ქმარი მიყვარს და ვუყვარვარ!.. რა? რას მაჩვენებ? რა თქვი?.. იცოდე, თუ ცრუობ, დიდი, რომ ვერ წარმოიდ- გენ, ისეთი უსიამოვნება გელის... კარ- გი. სად ხარ?

ტელეფონი გათიშა და სკამზე მოწყვეტით დაეხეთქა. ხელები სახ- ეზე აიფარა და ატირდა, თუმცა მაღა მოერია გრძნობებს, ცრემლები მოი- ნინდა, სახე გაისუფთავა. ნერვი- ულობას მხოლოდ ხელების ცაცახზე შეატყობით. მერე შევიდა ლიფტში... ნიას წითელი სპორტული მანქანა უკვე ელოდა. ჩაჯდა.

- სად არია? - ჰეთხა წითელთმიან, ოდნავ დაჭოროფლილ სახიან, სასიამოვ- ნო გარეგნობის დაქალს.

- ქალაქარეთ.

- ქალიც იცანი?

- ვერა. მთელი დღეა უკან დავყვები ორივეს. კიდევ კარგი თვალთახედვის არედან არ გამიქრნენ.

- ნამდვილად ზაკია?

- შემეშლებოდა?

- შეუძლებელია...

- ახლა, თავზე რომ დაადგები, მიხ- ვდები, თუ შეუძლებელია.

- ნია, კიდევ ერთხელ გაფრთხილებ, თუ მატყუებ, ამას არასოდეს გაპატიებ.

- ოჳ, ერთი შენს ტვინში ჩამახედა... მანქანა, ტყეში ჩაფლული მდიდრუ- ლი სახლებიდან, ერთ-ერთთან გაჩერ- და. ასია მაღალ, ბეტონის კედელს მი- ადგა, იქვე მდგარ ხეზე იოლად აცოცდა და კედლიდან ეზოში რბილად ჩახტა, მოლი გაირბინა და სამსართულიანი სახლის კარი შეაღო. ჰოლი უჩუმრად გაიარა და დარბაზში მოხვდა. იქ კი... სავარქელში შეფი იჯდა და ოთხი მუტ- რუკი ადგა თავზე.

- წამოდგა, აშოლტილი ტანის ოდნავი რხევით შეფის კაბინეტს მიაშურა. მელ- იტი, სიმპათიური, სიმსუქნეშეპარული შუახნის უფროსი ტელეფონზე საუ- ბრობდა. თავის დაქნევით ანიშნა, დამ- ჯდარიყო, მერე მობილურში ჩასძახა - „ერთი წუთით!“ და ასიას უთხრა:

- არც ახლა დაიჯერებ? აპა, შენი დაქალია ხაზზე. იქნებ მას მაინც... - აქ კი თითქოს სული შეუგუბდა. ტელე- ფონი მიაწოდა.

- ნია, მშვიდობაა?... რაა, ვინ გითხრა?.. სისულელეს მეუბნები... ზაკი ჩემი ერთგულია... სიგიურმდე ვუყვარ- ვარ... რაა?.. მაგას ვერ ვაკადრებ!.. ეტყობა, შეგეშალა, - და ტელეფონი პატრონს დაუბრუნა, - ტყუილის და ჭორაობის მოსამენად დამიძახეთ?

- შენს მიმართ რომ კეთილად არ ვიყო განწყობილი, მაგ თავხედობის გამო სამსახურიდან მიგაბრძანებდი.

- კარგად ვიცი, თქვენი განწყობის შესახებ. ყელში ამოვიდა ამდენი ოინე- ბი. ახლა კი უყრადღებით მომისმინეთ. ამ წუთიდან აქ აღარ ვმუშაობ, - და გასვლისას კარი ისე მოიჯახუნა, კედე- ლი კინაღამ ჩამომიშალა.

დაბნეულმა მელოტმა კი ტელეფონ- ში ჩასძახა:

- დაარწმუნე! უკანასკნელ შანსს ვა- ძლევ!

ასია სამუშაო თახში შევიდა და ნივთების ჩაღაგება დაიწყო. მობილურ- მა დარეკა.

- გისმერ... ნია, ისევ შენ ხარ?.. მღა- ლატობს და შეერგოს! შენ ვინ გეკითხ- ება? ქმარი მიყვარს და ვუყვარვარ!.. რა? რას მაჩვენებ? რა თქვი?.. იცოდე, თუ ცრუობ, დიდი, რომ ვერ წარმოიდ- გენ, ისეთი უსიამოვნება გელის... კარ- გი. სად ხარ?

ტელეფონი გათიშა და სკამზე მოწყვეტით დაეხეთქა. ხელები სახ- ეზე აიფარა და ატირდა, თუმცა მაღა მოერია გრძნობებს, ცრემლები მოი- ნინდა, სახე გაისუფთავა. ნერვი- ულობას მხოლოდ ხელების ცაცახზე შეატყობით. მერე შევიდა ლიფტში... ნიას წითელი სპორტული მანქანა უკვე ელოდა. ჩაჯდა.

- სად არია? - ჰეთხა წითელთმიან, ოდნავ დაჭოროფლილ სახიან, სასიამოვ- ნო გარეგნობის დაქალს.

- ქალაქარეთ.

- ქალიც იცანი?

- ვერა. მთელი დღეა უკან დავყვები ორივეს. კიდევ კარგი თვალთახედვის არედან არ გამიქრნენ.

- გისმერ... ნია, ისევ შენ ხარ?.. მღა- ლატობს და შეერგოს! შენ ვინ გეკითხ- ება? ქმარი მიყვარს და ვუყვარვარ!.. რა? რას მაჩვენებ? რა თქვი?.. იცოდე, თუ ცრუობ, დიდი, რომ ვერ წარმოიდ- გენ, ისეთი უსიამოვნება გელის... კარ- გი. სად ხარ?

ტელეფონი გათიშა და სკამზე მოწყვეტით დაეხეთქა. ხელები სახ- ეზე აიფარა და ატირდა, თუმცა მაღა მოერია გრძნობებს, ცრემლები მოი- ნინდა, სახე გაისუფთავა. ნერვი- ულობას მხოლოდ ხელების ცაცახზე შეატყობით. მერე შევიდა ლიფტში... ნიას წითელი სპორტული მანქანა უკვე ელოდა. ჩაჯდა.

- სად არია? - ჰეთხა წითელთმიან, ოდნავ დაჭოროფლილ სახიან, სასიამოვ- ნო გარეგნობის დაქალს.

- ქალაქარეთ.

- ქალიც იცანი?

- ვერა. მთელი დღეა უკან დავყვები ორივეს. კიდევ კარგი თვალთახედვის არედან არ გამიქრნენ.

- გისმერ... ნია, ისევ შენ ხარ?.. მღა- ლატობს და შეერგოს! შენ ვინ გეკითხ- ება? ქმარი მიყვარს და ვუყვარვარ!.. რა? რას მაჩვენებ? რა თქვი?.. იცოდე, თუ ცრუობ, დიდი, რომ ვერ წარმოიდ- გენ, ისეთი უსიამოვნება გელის... კარ- გი. სად ხარ?

ტელეფონი გათიშა და სკამზე მოწყვეტით დაეხეთქა. ხელები სახ- ეზე აიფარა და ატირდა, თუმცა მაღა მოერია გრძნობებს, ცრემლები მოი- ნინდა, სახე გაისუფთავა. ნერვი- ულობას მხოლოდ ხელების ცაცახზე შეატყობით. მერე შევიდა ლიფტში... ნიას წითელი სპორტული მანქანა უკვე ელოდა. ჩაჯდა.

- სად არია? - ჰეთხა წითელთმიან, ოდნავ დაჭოროფლილ სახიან, სასიამოვ- ნო გარეგნობის დაქალს.

- ქალაქარეთ.

- ქალიც იცანი?

- ვერა. მთელი დღეა უკან დავყვები ორივეს. კიდევ კარგი თვალთახედვის არედან არ გამიქრნენ.

- გისმერ... ნია, ისევ შენ ხარ?.. მღა- ლატობს და შეერგოს! შენ ვინ გეკითხ- ება? ქმარი მიყვარს და ვუყვარვარ!.. რა? რას მაჩვენებ? რა თქვი?.. იცოდე, თუ ცრუობ, დიდი, რომ ვერ წარმოიდ- გენ, ისეთი უსიამოვნება გელის... კარ- გი. სად ხარ?

ტელეფონი გათიშა და სკამზე მოწყვეტით დაეხეთქა. ხელები სახ- ეზე აიფარა და ატირდა, თუმცა მაღა მოერია გრძნობებს, ცრემლები მოი- ნინდა, სახე გაისუფთავა. ნერვი- ულობას მხოლოდ ხელების ცაცახზე შეატყობით. მერე შევიდა ლიფტში... ნიას წითელი სპორტული მანქანა უკვე ელოდა. ჩაჯდა.

- სად არია? - ჰეთხა წითელთმიან, ოდნავ დაჭოროფლილ სახიან, სასიამოვ- ნო გარეგნობის დაქალს.

- ქალაქარეთ.

- ქალიც იცანი?

ცოლ-ქმარი სახლში ტაქსით წავიდა.

- „მორჩა, - ფიქრობდა ამბერკი, - წელიწადზე მეტია ერთად არ ვწოლილ-ვართ. შუბლზე და ლოყაზე კოცნით რომ ორსულდებოდნენ, კაცობრიობა დედამიწაზე კი არა, გალაქტიკაში ვერ დაეტეოდა. გასაგებია, ვისგანაც დაორ-სულდა. მოახლოვდა ამ ძუნას აღსას-რულის დაც“.

„დამთავრდა, - ფიქრობდა მავრაც, - ჩემი მრუშობის შესახებ უკვე იცის. სულელი არ არის. კარგად ხვდება, რომ უკაცოდ ვერ დავორსულდებოდი. არაფერი მითხრა. რატომ? მეგონა, იქვე გამისწორებდა ანგარიშს. ალბათ, სახ-ლში მომიწყობს სცენას“.

არავითარი სცენა სახლში არ ყოფილა. პირიქით, ამბერკი ძალიან გახარებული ჩანდა. ცოლს ათმაგი ყურადღებით და სიყვარულით ექცეოდა. სექსუალური ურთიერთობაც კი განაახლა და ისე ბეჯითად, მავრა, ლამის მეორე ახალგაზრდობას განიცდიდა. ცოდვის ნაყოფი 20 იანვარს დაიბადა და ნია დაარქვეს. 27-ში კი, დილით, გაკვეთილზე მყოფ ამბერკის აცნობეს, რომ მავრა მეშვიდე სართულიდან, სამზარეულოს ფანჯრიდან გადმოხტა... ცოლის დაკრძალვიდან მესამე დღეს ამბერკი სამსახურში გავიდა. ნიას კი დაქირავებული ძიძა ზრდიდა...

- ვერც კი წარმოიდგენთ, რაც მერე მოხდა, - განაგრძო ნიამ. - 12 წლის ვიყავი, როცა მამამ (მაშინ ასე მეგონა) გამაუპატიურა. მერე და მერე ამან რეგულარული ხასიათი მიიღო. სკოლას ვიდრე დავამთავრებდი, სექსში არსებული მრავალი პოზა მქონდა ათვისებული. არ ვიცი, როგორ გითხრათ, მაგრამ თავიდან თითქოს მომზონდა ეს. შემდეგ კი ვიფიქრე, ახალგაზრდებთან, ბიჭებთან უფრო სასიამოვნო იქნებოდა ამის კეთება. მალე ლამის მთელი კლასის ხასად ვიქეცი. ვგრძნობდი, ამბერკი ყველაფერს ხვდებოდა, მაგრამ არაფერს მეუბნებოდა. სულ ავიშვი. აღარც უფროსებზე ვამბობდი უარს. ერთ საღამოს „მამამ“ მითხრა - ცოტა ხნით გავალ, რესტორნიდან სანოვაგეს მოიტანენ, მაგიდასაც თავად გააწყობენ. შენ მხოლოდ თვალი ადვენე.

ნახევარ საათში მოიტანეს ყველაფერი და ისეთი სუფრა გააწყვეს, ნერწყვმორეული თავს ძლივს ვიკავებდი. მამამაც მალე მოვიდა. მაცივრიდან შამპანური გამოიღო. ის იყო მაგიდას მიუჟექით და კარზე ზარი დარეკეს. გავალე და შევცდი. ზღურბლობა ჩემი იმუა-მინდელი საყვარელი, ქალაქში ყველაზე გავლენიანი და მდიდარი კაცი, ვლად სიგიზმუნდოვიჩი იდგა, ლამის მამაჩემის ტოლი, მალალი, უხეში კაცი, რომელმაც ყველა საყვარელი ჩამომაცილა და თავის საკუთრებად მთვლიდა.

- მობრძანდით, ბატონო ვლად, - შესძახა ამბერკიმ.

სტუმარი შეცებულებული ჩანდა. ხელში რაღაც შეხვეული ეჭირა და სკამზე რომ დაჯდა, მხოლოდ მერე შეამჩნია ეს და იქვე დადო.

- ბოდიში, სტუმარო, რომ მე და ჩემი ქალიშვილი უთქვენოდ მივუჯექით სუფრას, - შესძახა ამბერკიმ და შამპანური დაასხა.

- ჩემი საყვარელი მეუღლის და გამბედნიერებლის, მავრას გარდაცვალების დღე და მინდა, მისი ხსოვნის საპატივცემულოდ შევსვათ. უხმოდ დაცვალეთ.

- ახლა კი, ღრმად პატივცემულოვლად სიგიზმუნდოვიჩ, მინდა წარმოგიდგინოთ, შენი და მავრას ცოდვის ნაყოფი, თქვენი საერთო ქალიშვილი, შენი სისხლი და ხორცი, დღეს ქალაქში სახელგავარდნილი ძუენა, შენი პირადი ხასა, ნია. ეს კი დნმ-ის დასკვნა გახლავთ, სადაც აღნიშნულია, რომ ეს მართლა შენი და იმ ძუელის ნაშიერია, - და ამბერკიმ ქაღალდის ფურცელი მიუგდო.

ვლადი ქაღალდს დაასტერდა და მძულვარე თვალები მოგვაცყო.

- ენა ჩაგიგარდა, ძალისიშვილო?!

- თვალები გადმოუქაჩა ერთმა მამამ მეორეს, - რქებს რომ მადგამდი იმ ნაბოზარ ქალთან ერთად, იფიქრებდი, რომ სიბერეში ამას მიიღებდი?

- მავრაც შემ მოკალი, ახლა დავრწმუნდი, რომ შენ მოკალი, - აღმოხდა ვლადს.

- კი, პროფესიონალ მეკვლელს მოვაკვლევინე. შენგან მავრასთვის ნაბოძები სამკაულების ფული გადავუხადე. ფანჯრიდან მან გადმოაგდო.

- ყველაფერს გამოვიძიებ. დედას გიტირებ, - აღმოხდა ვლადს და წამოდგომა დააპირა.

- ტყუილად ცდილობ. ველარასოდეს ადგები! ყველა მოდალატე და გარენარი იღებს დამსახურებულ სასჯელს! მეც შენთან ერთად ჩავდალლდები. ჩვენი ჭიქები, ჩემიც და შენიც მონამლული იყო. შენ კი, საკუთარი მამის საყვარელო, აიდე ეგ დნმ-ის ანალიზი, მაგის საშუალებით ამ არამზადის მთელი ქონება შენ დაგრჩება, როგორც ერთადერთ კანონიერ მემკვიდრეს. ამ საცოდავს არასოდეს ჰყოლია ცოლი და შევილი. ეს ბინაც შენ დაგიტოვე. აგერ დევს ნოტარიულად დამოწმებული დოკუმენტი. ყოჩალ, ამბერკი, მაგრამ ფინალი იყო, - აქ კი ენა დაება და ეგრევე სკამზე ჩაძალდა.

ვლადი კი ცრემლმორეული და სინანულით სავსე თვალებით მიყურებდა, ვიდრე სამუდამოდ არ დახუჭა. ნიამ მეორე ჭიქა წყალიც დაცალა.

- მერე? - იკითხა ატირებულმა ასიამ.

- მერე რა, იმხელა ქონება დამრჩაორი მამისგან, რამდენიმე მილიონს შეადგენდა. იქ რაღა გამაჩერებდა. დედაქალაქს მოვაშურე... მერე კი ზაკი შემიყვარდა. პირველად შემიყვარდა ჩემს სიცოცხლეში, მაგრამ ზაკს შენ ჰყავდი. ამიტომ ვეცადე, თქვენს დაშორებას. მაგრამ რით დამთავრდა ჩემი მცდელობა, იცით.

- ახლა რას აპირებ? - ჰკითხა თანაგრძნობით ზაკმა.

- მშვიდობით. სხვა ქვეყანაში მივდივარ საცხოვრებლად. გთხოვთ, მუდამ ისე გიყვარდეთ ერთმანეთი, როგორც ახლა. არასოდეს უღალატო ერთმანეთს. სიყვარულს ვერაფერი შეედრება. ცუდია, რომ ადამიანებმა დაივიწყეს ეს და მონსტრებად იქცნენ. გაცილება არ მინდა. წავედი.

მარტოდ დარჩენილი ცოლ-ქმარი გათენებამდე ჩასუტებულები ისხდნენ და დაწოლაც კი არ გახსენებიათ.

შეხვედრა მწერალთან

ესპანეთში მცხოვრები თვალსაჩინო მწერალი, ნობელის პრემიის ნომინანტი საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრი აღექსანდრე პოტიომკინი წარმოშობით საქართველოდან, სოხუმიდანაა, მისი რომანები „რუსი პაციენტი“, „მე“, „კაბალა“, „მანია“, „მოთამაშე“ და სხვა მსოფლიოს არაერთ ენაზე თარგმნილი.

„თუ მწერალი ჭეშმარიტებას არ ამბობს, უმჯობესია საერთოდ არაფერი დანეროს, ეს არის სიმარტლე, რასაც თვალი უნდა გავუსწორო“ — ენტონ ბერჯერის ეს სიტყვები გამხდარა მწერლის ცხოვრებისეული კრედო.

თუ მწერალი ჭეშმარიტებას არ ამბობს, უმჯობესია საერთოდ არაფერი დანეროს, ეს არის სიმარტლე, რასაც თვალი უნდა გავუსწორო — ენტონ ბერჯერის ეს სიტყვები გამხდარა მწერლის ცხოვრებისეული კრედო.

თუ ლევ ანინსკის სიტყვებს მოვისველი პოტიომკინის პროზა გა-ჯერებულია მკვეთრად ცვალებადი თანამედროვეობის კონკრეტული ნიშ-

ნებით, ყველა ეს ნიშანი გამოკვეთილია და იჩხვლიტება აზრთა ტრადიციული ინტელექტუალური ბადიდან, რომელი ბადეც დოსტოევსკისა და ნიცშეს მიერაა გადაჭიმული ჩვენი შფოთიანი ფაციულურის თავზე“.

13 ოქტომბერს საქართველოს მწერალთა კავშირის თაოსნობით მწერლის სახლში (მაჩაბლის 13) გაიმართა მწერლის, მეცნიერის, ქველმოქმედის აღექსანდრე პოტიომკინის შემოქმედებითი საღამოს უძღვებოდნენ მაყვალ გონიაშვილი და მარია ფილინა.

სიტყვით გამოვიდნენ მწერლები: რევაზ მიშველაძე, ბადრი ქუთათელაძე, გურამ ბოგიაშვილი, ნინო ქუთათელაძე და სხვები.

საღამოზე მოწვეულ სტუმრებს მწერალმა საჩურად ქართულად თარგმნილი და გამოცემული მისი რომანები - „რუსი პაციენტი“ და „მე“ გადასცა.

დარეჯან გიორგაძე

ჩემს სავალ ბილიკს მივყვები მარტო. ვერ გადავურჩი ზამთრებს და აფთოებს, ამ აღმართებზე მიჭირს ამოსვლა და ჩემს სიცოცხლეს ძლიერებით მივათრებით.

ვებრძვი მინასაც, გუთანს ვენევი რქამოტებილი ბებერ ხარივით, თავად არ ვიცი რას ველოდები, მიტოვებული ნასაყდრალივით.

ზამთრის ღამეებს შემოვრჩი დარდით, ამდევ გასაჭიროს თავს ვეღარ ვართმევ, არარა უჭირო გაზულუქებულთ, მე კი ცხოვრებას მხრებით მივათრევ.

ქალო ამ გულში როგორ დაძვრები

ბალათერ არაბული

გეგოპროგის გზები

მიმდინარე წელს, 15 აპრილიდან 19 აპრილის ჩათვლით, საქართველოს მწერალთა კავშირის დელეგაცია ბალათერ არაბულის და ნოდარ კობრიძის ხელმძღვანელობით, ეპრაულ-ქართული კულტურული ურთიერთობის საქველმოქმედო თრგანიზაცია აუზოთ კავშირის "მეტ მიზეული იყო ისრაელში.

გთავაზობთ ამ მოგზაურობის შთაბეჭდილებებით შთაგონებულ ბალათერ არაბულის ახალ ლექსს.

გალომ, ისრაელ!

ჩვენს მეგობრებს - ქართველ ებრაელებს: ნანა დავარს (მაბათაშვილს), რობერტ ადარს (აჯააშვილს), აბრაჟამ პაატა იოსებს (იოსებაშვილს), ნუგზარ ჯანაშვილს, შალვა წინუაშვილს, მერაბ მიხელაშვილს და სხვებს.

1.

ლმერთმა მშვიდობა
არ მოგიშალოთ,
შალომ, ისრაელ, ისრაელ, შალომ!..

რადგან თქვენ გვეგულებით
ჭეშმარიტ ძმებად,
ჩვენ არ დაგვიწყია
სხვა ძმების ძებნა...

იყო ქარტეხილი
თუ კრთომა მნათობის
ჩვენ მუდამ ერთმანეთს
გულებით ვათობდით...

მუდამ თანადგომით
და მთელი არსებით
ერთმანეთს ვეძებდით,
ერთმანეთს ვავსებდით...

დღეს ჩვენს დიდ წინაპრებს
ვიგონებთ და ვითვლით
მათ სიბრძნეს და რწმენას
მოსეს და დავითის...

აღმაშენებელის,
თამარის, რუსთველის,
ერისთვის თავგანწირვას
გმირების — უთვლელის...

დღეს ლმერთმა გვაშოროს
დრო უნდო, საშარო,
შალომ ისრაელ, ისრაელ, შალომ!..

შობიდან ჩვენ ბედი
გვებედა ასეთი:
რამდენჯერ დავემსეთ,
იმდენჯერ ავლზევდით...

აროდეს დავცემულვართ
არც რწმენით, არც სულით
და ჩვენი ძეგლია
ჩვენივე წარსული...

სან ციურ სხივებად,
სან დარდად და ცრემლად
ჩვენ ბევრჯერ განვიცადეთ
აღმასვლაც, დაცემაც...

ერთმანეთს ვამტკიცებდით
იმედით და რწმენით,
თქვენ - სინაგოგებით,
ჩვენ — ჩვენი ტაძრებით...

ლოცვისთვის, რაც ლმერთმა
გვიბოძა, ყოველით,
გოდების კედელით
და სვეტიცხოველით...

ჩვენი წინაპრების
საფლავ-სამარხებით,
მთა-გორებ-ველ-მინდვრებით,
წყალ-ჭალა-სანახებით...

მიტოვებულ სახლ-კარის
სევდიანი კედლებით
და უკვდავი სინათლით —
ნაზარეთის, ბეთლემის...

უკვე ჩავლილ ბავშვობის
ოცნებებით მზისფურით,
სიზმრებში ჩარჩენილი
ხსოვნის ოაზისებით...

ზეცით — გადაჭორულილით
ვარსკვლავების ქვირითით,
ჩემი ტკბილი ქართულით,
შენი ტკბილი ივრითით...

იმ ყველაფრით, ჩვენ რითაც
ვცხოვრობთ ანდა ვცხოვრობდით:
სიყვარულით, სიკეთით
და არა სიბოროტით...

2.

იყო ქარიშხალი თუ
გზებზე იყო დელგმა
ჩვენ ერთად ვიყავით
ყოველთვის, ყველგან...

ჩვენ სული გვექონდა
მხედრის და პოეტის
და დღემდე გმირული
ბრძოლებით მოვედით...

გონების სალბური
და სულის თრთოლვა
ჩემთვის იყო ბიბლია
და შენთვის კი — თორა...

დღეს ველარ შეძლებენ
ეს ძმობა წამალონ,
შალომ, ისრაელ, ისრაელ, შალომ!

გურამ ჭავჭანიძე

მუნაკაბი

მოასწარი, მითხარი,
ნუ იქნები უთქმელი,
მახსოვეს, ერთხელ ნანობდი
დარჩი გამოუთქმელი.

ვატყობ, გინდა გამანდო,
მაგრამ გიყვარს წვალება,
თუმცა შენი სათქმელი
მითხრეს შენმა თვალებმა.

მანც მითხარ, ზამთარი
თუმცა მალე ჩაივლის,
თანაც გაზაფხულამდე
ყველა წყენა გაივლის.

ჯერ კი შემოდგომაა,
ნისლიანი დარები,
მე კი როგორ არ გითხრა —
მუდამ შენ მეყვარები!

ნათია თაბაგარი

მოძალებული ცრემლი

წმინდა სულო, სურნელებით მაგსებ,
წმინდა სულო, მაცისკროვნებ, მათბობ,
წმინდა სულო, უკვდავი ხარ, მჯერა,
წმინდა სულო, შენში ვხედავ მნათობს.

დღიდან დღემდე ვცოცხლდები და ვკვდები,
შენს გარეშე ვერ გადავალ მთა-გორს,
როცა ძალა აღარა მაქვს, ვხედავ,
გზაზე ხიდად მეგებები ამ დროს.

ყურს ჩამესმის იადონის ხმები,
თვალი სწვდება სილამაზის ტატნობს,
სუნთქვაშეკრულს მეძალება ცრემლი
და სათქმელი ველარაფერს ამბობს.

ვარდო დევაძე

მე მომავალი მიჭირავს ხელში
და მინა, შენზე ბევრად ნაკლები.
მტერო, საზღვრებს ნუ წამიშლი, თორემ
შენივ გათხრილში ჩაიმარხები.

იავნანასთან ერთად ჩემს შევიღებს
არდათმობასაც ჩავრჩინებდი,
როგორ გაონია, მტრად რომ გამეცან,
მე შიშისაგან დაგიმშვიდდები?

გესმის, გიორგის ცხენის ფლოქვის ხმა?
ყიუინასა სცემს, ცას აზანზარებს,
მზე მომავლისა ამოვა ისევ,

გავალებ, წადი და გამეცალე.
მე იმედები მიჭირავს ხელში
და ცრემლიანი მანდილი დედის,
სისუსტე ჩვენი სად გინახა?

ერთხელ მოსულნი ჩვენ ერთხელ

ვევდებით.

გამოვფხიზლდებით, რადგანაც ვიცი,
ყველა ტკივილს ვერ შველის მალამო,
ზოგი ჭირი თუ დასამალია,

ცეცხლი ბამბაში როგორ დავმალოთ?

თამარ ტყაბლაძე

შემთხვევითი ნახვა

შემთხვევითი ნახვა, —
მოწოდება შენი...
განშორება წამით, —
მეგობრობა ჩვენი...
კვლავ შეხვედრა ჩუმი,
გრძნობის მოსვლის ეშხი, —
მოიპარა ჩემთან
და დამკიდრდა ჩემში.
დაიბუდა ჩემთან,
ვერ გავდევნე, ვერა,
უცებ გაქრი სადღაც,
თუმც მეწვევა, მჯერა...
მინდა ფრენა მასთან,
მოფერება უცებ
და ნათდება რაღაც,
გრძნობას გული უცემს...
დრო იქცევა ფერფლად,
უცებ ქარიც მოვა,
მიმოფანტავს ირგვლივ
ყვავილების თოვას...

ლია სანაძე

ვარდები

დრო დგება, არავის უნდიხარ,
ზიხარ შენთვის და შტერდები,
მიზეზებს სხვაგან დაეძებ
გგონია, მართლა ბერდები.
რატომ გგონია, ბერდები,
წლებს მნიშვნელობა არა აქვს,
ნურავის ნუ შეედრები
ახალგაზრდები ბევრია,
უდროოდ დაბერებულინი,
უსაქმოდ და უმოძრაოდ,
თავს შემოუდევთ ხელები.
წლებს მნიშვნელობა იმით აქვს
გონებით, სიბრძნით მშვენდები,
თანაც მშვენიერ სამოსით
დიდ ელიტაში ერევი.
ასე რომ, ჩემო ძვირფასნო,
სიბრძნეს ნუ დანებდებით,
იკითხეთ, წერეთ, აშენეთ,
იყავით მუდამ გამრჯენი.

მაია დიაკონიძე

თორემ,
ჩიტივით მოვავდაბი, ჩემ!
ჩემს გულში სკდება საპნის ბუშტები
და სიყვარულის პირში მაქვს გემო,
როგორც ალერდი, ავფერადდები,
ჩემს თავს მოგიძლვნი, კარგო და ჩემო.
ურუანტელივით დამდინარ ჩიტნი,
ყელმოხატულნი უცხო ფერდებით,
პირს მიკოცნიან თვალებში ღიმით,
მეც წითელ გულზე ნაზად ვეხები.
ალბათ, გინახავს, როგორა რთავენ
თავიანთ ბუდეს ცვრიანი ფოთლით,
მეც სიყვარულით მათებრ ვივსები
და უსაშველოდ განვაგრძობ ლოდინს...
ჩვენც ხომ მოვქარგავთ ნისლისფერ ბუდეს,
ჩვენც ხომ მათსავით სიყვარულს ვიწმობთ,
ნუ, ნუ, გაივლებ ცუდს, კარგო, გულში,
თორემ, ჩიტივით მოვკედები, ჩემო!

ჯემალ გამახარია

მშრალი სტატისტიკური მონაცემები და უფოს ზოგადი ხასიათის რეზოლუციები მიახლოებითაც კი ვერ ასახავთ აფხაზეთში დატრიალებული ტრაგედიის სიმძიმეს, მშვიდობიანი ქართული მოსახლეობის მასობრივი ხოცაულების მასტებას, ადამიანთა წარმატებას და მეთოდებს, არნახულ სისასტიკეს. მსგავსი რამ არ ახსოვს ორი მსოფლიო ომის მომსწრე XX საუკუნეს. აფხაზეთის ტრაგედიის ანალოგები შეასაუკუნებში და უფრო შორეულ წარსულში უნდა ვეძიოთ.

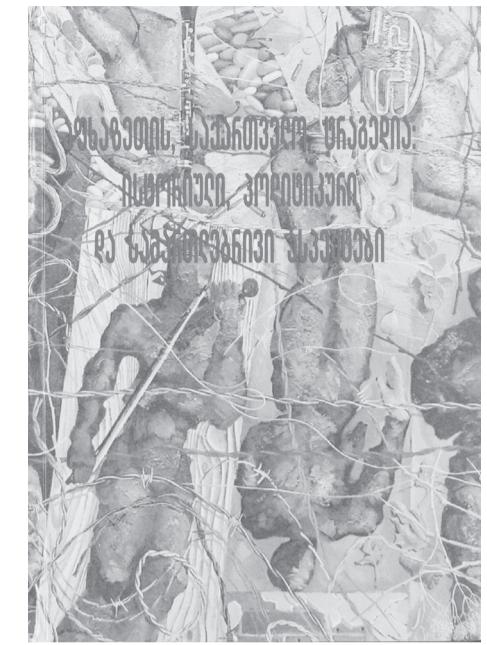
ათასობით ადამიანია დახვრეტილი არნახული მეთოდებით ღირსების შეღავისა და წამების შემდეგ. ძალიან ხშირად სეპარატისტები და ოკუპანტები თავიანთ მსხვერპლს ორმოს ამოთხრას აიძულებდნენ და მერე მასში ცოცხლად მარხავდნენ. ცონბილია ცალკეული ადამიანების, მთელი ოჯახების, ზოგჯერ ადამიანთა დიდი ჯგუფის ამა თუ იმ შენობაში, მათ შორის საკუთარ სახლებში ჩაკეტვისა და ცოცხლად დაწვის მრავალი შემთხვევა. უამრავია აგრეთვე როგორც ცოცხალი ადამიანებისთვის, ისე დახოცილებისთვის ძენზინის გადასხმისა და დაწვის მაგალითები. ეტყობა, ოკუპანტებს დიდ სიამოვნებას ანიჭებდა დახვრეტის წინ უმწერ ადამიანების სასტიკი წამება — ხელებისა და ფეხების, აგრეთვე ცხვირის, ყურების, ენის, სასქესო ორგანოების მოკვეთა, თვალების დათხრა, ფრჩხილებისა და კბილების მოძრობა. მრავალი მაგალითია ცნობილი, როდესაც ტყვედ აყვანილ მამაკაცებს ჯერ აყურებინებდნენ, თუ როგორ აუპატიურებდნენ მათ დედებს, მეულეებს, ქალიშვილებს, დებს, მერე ყველას ერთად ფიზიკურად ანადგურებდნენ. არც თუ ისე იშვიათი იყო შემთხვევები, როდესაც მოძალადები დახვრეტილი ადამიანების დასაფლავების საშუალებას არ აძლევდნენ მათ ახლობლებს, რათა გვამები ძალლებისა და ღორების საჯიჯგნი გამხდარიყვნენ. 1992 წლის სექტემბერში სოფელ ბზიფში (გარის რაიონი) მოკლული გიორგი აბრამიშვილის ხორცის ნაწრები ჯერ დაამარილეს, მერე მისავე ფეხსაცმელში ჩამოცხადდნენ. 1993 წლის 10 ოქტომბერს სოფელ ზემო კელასურის (სოხუმის რაიონი) მკვიდრს იროდონ ფიფიას გული ამოაჭრეს და ძალლებს მიუგდეს. ხშირი იყო ამ XX-XXI საუკუნეების კაციჭამიების მიერ მსხვერპლის სხეულის დანანერების, ადამიანთა მოკვეთილი თავებით ბურთის თამაშის, ან ამ თავების თვალსაჩინო ადგილას სარებზე ჩამოცმის ფაქტები. ეთნიკური წმენდისა და გენოციდის საკმაოდ გავრცელებული ფორმები იყო ადამიანების ხელში ფიზიკური აუდიტის მიზანით და მათი მოძალად დაწვის მატანი ერთად ასობით სხვა ეროვნების წარმომადგენელიც დახოცეს. მათ ბრალად ედებოდათ ქართველთა გადარჩენის მცდელობა. ასე მაგალითად, 1993 წლის ნოემბერში სოფელ იდიშში (სოხუმის რაიონი) ჯერ დახვრიტეს და მერე მის სახლში შეფარებულ 13 მეზობელ ქართველთან ერთად დანანერების ბერძნები მერი ანასტატაშიადი. მსგავსი „დანაშაულისთვის“ დახვრეტილთა შორის, გარდა ბერძნებისა, არიან თვით აფხაზები, რუსები, სომხები, ებრაელები, უკრაინელები და სხვა ეროვნების წარმომადგენლები. მათგან დავასახელებთ ჩამირიულ ბრანისლავა იგუმენოვას, რომელიც 1993 წლის დეკემბერში იმისათვის დახვრიტეს, რომ სეპარატისტთა ბოევიკებს განუცხადა: „მსგავს რამეს ფაფისტებიც კი არ ჩადიოდნენ“.

წყლის ხშირად ერთადერთი წყაროს — ჭის სამუდამოდ გაფუჭებას.

ოკუპანტებიდა სეპარატისტები განსაკუთრებული სისასტიკით უსწორდებოდნენ ქალებს, მათ შორის ორსულებს. კოლექტიური გაუპატიურება, აუცილებლად მკერდისა და სხეულის სხვა ნაწილის მოკვეთა, თვალების დათხრა, ორსულებისთვის მუცლის გამოფატვა, ბოლოს კი ცოცხლად დაწვა ან დახვრეტა იყო მოძალადეთა ხელში ჩავარდნილი ქალების დიდი ნაწილის ხვედრი. არც ბავშვებს ჰქონდათ რაიმე შედაგამოსახული. მათ მშობლებთან ერთად ხოცავდნენ. აფხაზეთის ტრაგედიის თვითმხილველი რუსი უურნალისტი მიხეილ აიდიონოვი ერთ-ერთ თავის

სეპარატისტებმა და ოკუპანტებმა ტყვედ აიყვანეს და დახვრიტეს აფხაზეთის მთავრობის თავმჯდომარე უიული შარტავა, მთავრობის წევრები რაულ ეშბა, სუმბატ სააკიანი, თამაზ ხარბედია, ქ. სოხუმის მერი გურამ გაბეჭირია; სიცოცხლეს გამოასამდებარება აგრეთვე მათი თანმხლები მაღალი თანამდებობის პირები ჯუმბერ ბეთაშვილი, მამია ალასანია და სხვები. ოკუპანტები არ ინდობდნენ სასულიერო პირებსაც. მათ შეიძყრეს და დახვრიტეს კომანის მონაცრის წინამძღვარი ახალგაზრდა მღვდელმონაზონი ანდრია (ყურაშვილი) და იპოდიაკონი იური (გიორგი) ანუა.

აფხაზეთში ჩატარებული ეთნოწმენდისა და გენოციდის მსხვერპლთა

ორი აფხაზეთში

წერილში გვამცნობს ასეთი შემზარავი ფაქტების შესახებ: „ახალდაბაში (ოჩამჩირეს რაიონი — ავტ.) ბავშვებს ხელები და ფეხები გადაუმტვრის, სარებზე დასვეს, ერთბავშვსტანით გადაუარეს. სტადიონზე გაუპატიურებული ქალები ცოცხლად დაწვის. ბავშვი გაატყავეს, ხორცზე წააწერეს: „ქართული ძაღლი იყიდება კუპონზე“ (დროებითი ფულის ერთეული მაშინდელ საქართველოში — ავტ.). კომენტარები ზედმეტია.

ოკუპანტები და სეპარატისტები არ ინდობდნენ ლოგინს მიჯაჭვულ ინვალიდებსა და სხვა მძიმე ავადმყოფებს, რომლებსაც პირდაპირ საწილში ხოცავდნენ. გაუგონარ აგრესის იჩენდნენ მოხუცების მიმართაც. მაგალითად, საკუთარ სახლებში ცოცხლად დაწვის 103 ნლის დურუ ტაბალუა (სოფელი ოტობაია, გალის რაიონი), 96 ნლის მარინე გოგუა (სოფელი ლინდავა, სოხუმის რაიონი), 90 ნლის ლუშა ცაავა (სოფელი შრომა, სოხუმის რაიონი) და მრავალი სხვა.

აფხაზეთში განხორციელებული ეთნიკური წმენდისა და გენოციდის მსხვერპლი უპირატესად ქართველები გახდნენ, მაგრამ სეპარატისტებმა და ოკუპანტებმა მათთან ერთად ასობით სხვა ეროვნების წარმომადგენელიც დახვრიტების ბერძნები მერი ანასტატაშიადი. მსგავსი „დანაშაულისთვის“ კი არ აძლევდნენ. მათ ბრალად ედებოდათ ქართველთა გადარჩენის მცდელობა. ასე მაგალითად, 1993 წლის ნოემბერში სოფელ იდიშში (სოხუმის რაიონი) ჯერ დახვრიტეს და მერე მის სახლში შეფარებულ 13 მეზობელ ქართველთან ერთად დანანერების ბერძნები მერი ანასტატაშიადი. მსგავსი „დანაშაულისთვის“ დახვრიტების გადასახელება და სხეულის სხვა ნაწილის მოკვეთა, თვალების დათხრა, ორსულებისთვის მუცლის გამოფატვა, ბოლოს კი ცოცხლად დაწვა ან დახვრეტა იყო მოძალადეთა ხელში ჩავარდნილი ქალების დიდი ნაწილის ხვედრი. რომ ქალების ქუჩები ქართველთა ცხედრებით იყო მოფენილი, მარტო 6. კურჩენკოს პარკში 400 ადამიანი დაუხოცავთ. მიცვალებულთა ცხედრები ზღვაშიც ეყარა. როული აღმოჩნდა მათი იდენტიფიცირება, აგრეთვე იმ პირთა ვინაობის დადგენა, ვინც ოკუპაციის დასრულების შემდეგ აფხაზეთის ქალაქებსა და სოფელებში ოკუპანტებმა და სეპარატისტებმა დახოცელდათ რაობობა 1200 კაცს ოდნავ აღმატება (იხ. წანილი IV.3). თვითმხილველები ჰყვებიან, რომ ქალების ქუჩები ქართველთა ცხედრებით იყო მოფენილი, მარტო 6. კურჩენკოს პარკში 400 ადამიანი დაუხოცავთ. მიცვალებულთა ცხედრები ზღვაშიც ეყარა. როული აღმოჩნდა მათი იდენტიფიცირება, აგრეთვე იმ პირთა ვინაობის დადგენა, ვინც ოკუპაციის დასრულების შემდეგ აფხაზეთის ქალაქებსა და სოფელებში ოკუპანტებმა და სეპარატისტებმა დახოცელდათ რაობობა 1200 კაცს ოდნავ აღმატება (იხ. წანილი IV.3). თვითმხილველები ჰყვებიან, რომ ქალების ქუჩები ქართველთა ცხედრებით იყო მოფენილი, მარტო 6. კურჩენკოს პარკში 400 ადამიანი დაუხოცავთ. მიცვალებულთა ცხედრები ზღვაშიც ეყარა. როული აღმოჩნდა მათი იდენტიფიცირება, აგრეთვე იმ პირთა ვინაობის დადგენა, ვინც ოკუპაციის დასრულების შემდეგ აფხაზეთის ქალაქებსა და სოფელებში ოკუპანტებმა და სეპარატისტებმა დახოცელდათ რაობობა 1200 კაცს ოდნავ აღმატება (იხ. წანილი IV.3). თვითმხილველები ჰყვებიან, რომ ქალების ქუჩები ქართველთა ცხედრებით იყო მოფენილი, მარტო 6. კურჩენკოს პარკში 400 ადამიანი დაუხოცავთ. მიცვალებულთა ცხედრები ზღვაშიც ეყარა. როული აღმოჩნდა მათი იდენტიფიცირება, აგრეთვე იმ პირთა ვინაობის დადგენა, ვინც ოკუპაციის დასრულების შემდეგ აფხაზეთის ქალაქებსა და სოფელებში ოკუპანტებმა და

